

MORBIDITATEA POPULAȚIEI DIN ECOSISTEMUL RÂULUI PRUT CONDIȚIONATĂ DE COMPOZIȚIA CHIMICĂ A APEI UTILIZATE ÎN SCOP POTABIL

Inga MIRON¹, Grigore FRIPTULEAC²

¹Agencia Națională pentru Sănătate Publică, Chișinău, Republica Moldova

²Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolai Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Inga Miron, email: inga.miron.555@gmail.com

Cuvinte-cheie:

calitatea apei potabile, zona riverană r. Prut, morbiditatea populației.

Introducere. Asigurarea populației cu apă potabilă de calitate și în cantități suficiente este una din direcțiile prioritare în politica și în acțiunile statului în domeniul sănătății, aceasta fiind unica măsură eficientă în profilaxia maladiilor condiționate de apă.

Scop. Estimarea impactului calității apei potabile asupra morbidității populației din localitățile riverane râului Prut.

Material și metode. Au fost utilizate următoarele metode de cercetare: analitică, descriptivă, epidemiologică, igienică, matematică și statistică.

Rezultate. Calitatea apei din apeductele alimentate din r. Prut se caracterizează printr-o mineralizare moderată (mineralizarea sumară 0,62-0,71 g/dm³), duritate medie în limitele de 15,04-17,3°G. Se atestă unele variații ale indicatorilor calității apei, teritorial și sezonier dependente, care însă nu depășesc limitele admisibile. Calitatea apei din rețelele de apeduct alimentate din sonde arteziene și din fântânile adiacente r. Prut se caracterizează printr-o mineralizare sumară 1,15-1,36 g/dm³, condiționată de conținutul înalt de sulfati, de hidrocarbonați, de cloruri, apa fiind dură și foarte dură (19,5-34,2°G). În fântânile investigate s-au înregistrat concentrații sporite de azotați. Morbiditatea generală a populației, după adresabilitate din orașele Lipcani, Ungheni și Cahul, este în mediu mai mică de 1,7 (p<0,0001), de 1,1 (p=0,13) și de 2,01 (p<0,001) ori prin incidență și de 1,1 (p=0,0004), de 1,08 (p=0,2) și de 1,6 (p<0,0001) ori prin prevalență, comparativ cu morbiditatea medie pe republică. Repartizarea formelor nosologice are anumite particularități teritoriale, dar cea mai mare pondere prezintă maladiile sistemului circulator, osteoarticular, digestiv și genitourinar. La analiza ponderii persoanelor cu patologii cronice în funcție de sursa de apă utilizată în scopuri potabile s-a constatat că cele mai multe persoane cu boli cronice consumă apa din apeductul alimentat din r. Prut – 21,2%, urmate de cele care consumă apa din apeductul alimentat din sonde – 17,5% și din fântâni – 14,9%. Cota persoanelor cu două maladii a fost mai mare printre cele care consumă apă din apeductul alimentat din sonde – 31,5%, urmate de cele care consumă apa din fântâni – 29,1% și din apeductul din râu – 25,3%. Ponderea persoanelor cu trei și mai multe maladii a fost mai mare în rândul consumatorilor de apă din fântâni – 52,5%, iar cea mai mică printre consumatorii de apă din apeductul alimentat din r. Prut. La persoanele ce consumă apa din sonde acest indice a fost egal cu 49,7%. Numărul maxim de maladii înregistrate la o persoană care consumă apa din fântâni a fost de nouă.

Concluzii. În morbiditatea populației din zona riverană r. Prut prevalează bolile cronice, majoritatea populației suferind concomitent de câteva maladii. Analiza stării de sănătate a populației în funcție de sursa de apă potabilă a arătat că morbiditatea generală este mai scăzută în cazul utilizării apei din apeductul alimentat din r. Prut, valori crescute înregistrându-se la persoanele care consumă apă din apeductul alimentat din sondele arteziene.

Notă: Acest studiu a fost realizat în cadrul Programului de stat „Estimarea riscului pentru sănătatea umană atribuit expunerii la substanțe chimice prioritare în Republica Moldova”, cifrul 20.8000.8007.35.